

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis

BARCELONA

Telefon 82215

COMUNICAT DE PREMSA

ESPERANTO - ELDONO.

N - ro 2

Barcelona, 10/1, 1937.

Ciu teknika kunlaboro estas necesa en la proleta ekonomio.

Laŭ la socialigita ekonomio progresas kaj pasas en la posedon de la komunumo la tero, fabrikoj, loĝejoj, transportiloj, ktp., ĝi ĉesas esti monopolo de la speciala privilegia klaso, la anstataŭantaj direktaĵ kaj administraĵ sindikatoj, kiuj reprezentas la amason de la laboristoj, preparas ankaŭ planojn, konsekvence al tiu transformado, por la interveno de la teknikistoj de la sindikataj organizoj, en la pritrakto de tiuj konstruktivaj problemoj.

Tiu ŝanĝo de sistemo, rilata kun profunda metodo de transformado, donos novan fizionomion al la produktado kaj kreos tute malsaman intereson en la komunuma vivo. Antaŭe, la vivo en Hispanujo estis direktita kaj intervenita de la burĝoj kaj financistoj. Estante la reganta forto, ili ekspluatis kaj forprenis la laboristojn kaj teknikistojn egale, kaj la ekonomia vivo restis tute en manoj de la plutokratoj. Nun, la teknikistoj, kun la kunlaboro de la sindikatoj, kiuj surprenas la respondecojn de la produktado kaj distribuado, povas estiĝi granda kontribuo en nia rekonstruado de la nova ekonomio.

Socialiĝante kaj transformante la produktadon en la manojn de la laboristoj, la teknikistoj devos konsideri, ke la direktaĵ kaj administraĵ fortoj de la ekonomio estis ŝanĝitaj, kaj ke ĝia fina celo ne estas alia ol kontentigi la bezonojn de la komunumo. La produktado ĉesis esti profito, same por individuo, kiel por monopolo. Ne ankaŭ la superproduktado estas kreita kun la celo ĉerci merkatojn por konkurenco. La nuna produktado estas kreita por publika uzo kaj estas reguligita akorde kun la bezonoj de la popolo. Kiel estos traktita tiu ĉi problemoj? Por ni la solvo estas tute klara.

La teknikisto devas rekoni en esenco, ke se li posedas pozitivan kreaĵ kapablon kaj taŭgan temperamenton por la necesa produktiva laboro, la laboristaj sindikatoj povas oferi al ili pli multe, kaj ke liaj ŝancoj por la plej fervora agado aŭ memsprimo en diversaj kampoj estas tie ĉi realaj. Ne sole estas li certa, ke li materiale ne perdis pro la revolucio, sed male, li havas ekonomie multe por gajni. Por la kapitalisto, la teknikisto estas ĉefa faktoro. Spite al lia graveco, la kapitalisto reduktis la teknikistan salajron, kiam li havis okazon, kaj ekspluatis la teknikiston egale kiel la laboriston. La kapitalisto traktis la teknikistan kartecon kaj inteligenton, kiel komercaĵon, kaj ĝin uzis ĝis kiam li estis ĝin aliforriginta en grandajn profitojn. Poste liaj servoj ne estis plu necesaj, kaj tio devigis la teknikiston proponi sin al la plej proksima dunganto.

Ciu teknikisto kaj elpensisto, sub la malnova sistemo, por/ekzistis/, estis submetita al la regado de la financistoj. Ciu teknikisto, por ekzisti estis devigita vendi sin mem, sian talenton kaj teknikan preparon al iu, kiu alifornigu ĝin en profitojn.

/Sekvo sur la paĝo 4-r./

/N - ro 2/

buoni la progreso de la komunumo kaj la ĝenerala bonfarto estus efektiva.

La teknikistoj foriĝos parto de la laboristoj sindikatoj. El tiuj organizoj ili kreas la iniciatojn solvontajn iliajn vivproblemojn, tiel longe kiel ili kulturis la spiriton de kunlaboro kaj la deziron servi la komunumon. En la estonteco la laboro kaj inteligenteco de la teknikistoj estos multe pli bone rekompencitaj, ol en la pasinteco. Per la unuiĝo de la klopodoj de la laboristoj kaj teknikistoj, la aliformigo de nova Hispanujo, bazita sur ekonomia libereco, socia sekureco kaj ĝenerala kultur vivo, estos certigita.

LA NOVA TAKTIKO DE RIBELINTOJ.

La plifortigo de militaj fortoj de ribelintoj per germanoj kaŭzis samtempe ankaŭ la ŝanĝon de ilia taktiko. Madrido ne estas plu ilia unua celo. Ili ne plu antaŭen puŝos siajn poziciojn., ĉar ili tion ne plu povas. Tial ili atakas nun en Andaluzio, faras kontraŭatakojn en nordo kaj Aragono. Ili preferas batali kontraŭ homoj ol batali kontraŭ fortikaĵoj domoj, ili tiras al batalo sur liberaj kampoj ol en urboj. Tiu estas la taktiko de germana generalstabo de jaro 1914, kiu kondukis al batalo ĉe Marno.

Same kiel en komenco de mondmilito oni pensis, ke la celo estis Parizo, sed ĉe Marno de du flankoj firmitentaj, ili devis sin returni ĝis Reims.

Unu nova taktiko unu nova malsukceso! La ribelintoj daŭre atakas en provinco Badajoz, sed ne estas en stato antaŭeniri. Kaj tiel okazas ankaŭ en nordo, same kiel ĝi jam okazis en Guadalajaro. Mankas al ili homoj por konstantaj kaj daŭraj atakoj kaj restis nur la germanaj trupoj. Nek fremdlegionanoj, nek marokanoj, nek falangistoj retis plu. Madridon oni ne trans trapasis, en Andaluzio ili sin retiras kaj en Guadalajaro ili perdas terenon. La germanoj estas ilia lasta ludkartoj, sed tiuj lastaj vundas nun antaŭ si la disciplinitajn kaj militardajn milicianojn.

La marŝo tra Toledo kaj Estramaduro ne povas sin plu ripeti. Kontraŭ stari signifas venki. Madrido montras tion. Tie estas la batalo baldaŭ venkita. Ĉiu fronto havas sian armeon kaj sian stabon, la unueckomando estiĝis realo. La interlando estiĝas konstante pliorda. La horizonto de situacio internacia estiĝas pli klara.

La ribelintoj ŝanĝis sian taktikon, tio signifas, ke ilia antaŭa fiaskis. Ĉu ili volas la militon sur la libera kampo? Ili ĝin perdos. Ankaŭ Hispanujo havos sian Marno - batalon!

La afero "PALOS" kaj Germana "venĝo".

La 25an de decembro pasintan jaron vojaĝis la germana vaporŝipo "Palos" al Pasajes, haveno ĉe San Sebastian, nun troviĝanta en la manoj de ribeluloj. Unu militŝipo de Baska registaro renkontante la germanan ŝipon sur la akvoj de Hispana Respubliko devigis la germanan ŝipon ŝanĝi sian direkton al Bilbao por la formala kontrolo.

Baldaŭ en haveno alvenis unu germana krosŝipo, kiu postulis en la nomo de germana registaro la redonon de ilia "ŝipo". La Baska registaro tamen antaŭe faris unu ĝisfundan traŝercardon en germana ŝipo antaŭ ol lasi ĝin forveturi; arestante unu en la ŝipo troviĝantan hispanon, kiu posedis neniajn dokumentojn kaj konfiskante multe da materialo kiu por militistoj celoj por la ribelintoj estis definitiva, ĝi liberigis la germanan vaporŝipon.

Post kelkaj tagoj unu germana krosŝipo venĝante sin pro la tut sincera kaj leĝa haltigo de germana ŝipo "Palos", haltigis la hispanan ŝipon "Aragon". Kun tiu infanluda ago respondis Germanujo al decidema sintenado

/N-ro 2/

de Baska registaro kaj hispana ministrejo de eksterlandaj aferoj. Alvarez del Vajo montris per sia subskribo kaj tiu de Baska ministro Aguirre pri la energia sintenado de hispana registaro kaj samtempe, ke la internacia pravo estas ĉe nia flanko.

- "La komandanto de germana krosŝipo "Koenigsberg" postulis de hispana registaro la tujan redonon de "ŝipo", de ŝarĝo kaj hispanan civitanon kiu troviĝis en ŝipo. Liajn postulojn li prezentis en formo de ultimato; unu, du, tri..... La Baska registaro tamen ne timiĝis pro tio kaj respondis interkonsente kun hispana registaro..... Antaŭ ĉio la germana ŝipo estis haltigita sur la hispanaj akvoj, la ŝarĝo, se ĝi koncernas la nutraĵojn (konservata lakto ktp.) ĝi estos redonota; sed sed ne ĉi tiu parto, kiu por militceloj povas esti uzata, kiel ekz. celuloido. Plue, ĉiuj ŝipoj kiuj kontraŭ la leĝa hispana registaro transportas iajn militmaterialon, estos rigardata kiel piratŝipo. Cetere la tuta okazintaĵo, laŭ la hispana respondo, estas laŭ la spirito de la ne-intervena komitato. La komandanto de "Koenigsberg" kontenteĝis kun la akcepto de hispana respondo. Kaj nun komenciĝas la infanaj revenĝoj. Por Hitler ili estas malpli danĝeraj ol la daŭrigo de debatoj pri la sintenado de Baska registaro..

Oni donis al ni jam diversajn diplomatajn konsilijn. Ni eble ilin akceptos, se ili estos iom pli konsekvencaj kaj pozitivaj. Germanujo, tiu granda potenco, volas Eŭropon timigi kaj por tion atingi, ĝi volas unue nin timigi. Germanaj militŝipoj kun siaj kanonoj apogas siajn impertinentajn postulojn; al tiu ŝveligita impertinenteco ni respondis kuraĝe. Bilbao povis estiĝi la fajrotorĉo de Eŭropo. Kelkaj kanonpafoj, kelkaj germanaj ŝipalbordiĝoj kaj Bilbao estus Surajevo de jaro 1936. Sed okazis nenio simila. La Voden'a kolero kontentigis nur per gardado sur Kantabria maro kaj haltigo de malpezaj ŝipetoj.

En jaro 1911 sufiĉis la ĉeesto de unu germana militŝipo antaŭ Agadir malkvietiĝi Francujon kaj sendi ilian plej bonan diplomaton Caillaux al intertraktadoj en Berlino por promeso al Germanujo kelkajn teritoriojn. Sed antaŭe oni interkonsentis kun Anglujo por ricevi la apogon en Mediteraneo, pro kio al Italujo oni lasis la liberecon en Tripolo kontraŭ Turkujo.

Unu germana krosŝipo antaŭ Bilbao ne sukcesis nin forkurigi kaj kontraŭe ni eĉ alprenis pli energi an pozicion. Bilbao kaj Valencio donis la ekzemplon al Londono kaj Parizo. Alvarez del Vajo kaj Aguirre montris al Francujo kaj Anglujo kiel sen hezite oni defendas la internacian pravon. Tio estas la instruo, kion ni povas eltiri el tiu okazintaĵo.

La libereco sur maroj.

Ĉiuj komunikoj de Eŭropaj landoj prenas grandan malkvietecon pri la atakoj de germanaj militŝipoj ĉe la hispanaj marbordoj. En Anglujo interesas precipe la sintenado de Italujo rilate tiun aferon. Ĉu Mussolini konsentis pro la aktiveco de germanaj militŝipoj?

Malmultaj horoj post la subskribado de Anglo - Itala pakto okazis malagrablajoj, kiuj la pacon en Eŭropo en danĝero povas preni. Estas absolute malnecese, ke Duco deklaru, ke li kun la sintenado de lia konfederacio rilate la hispanan aventuron konsentas jes aŭ ne; ĉar jam la politiko de interrilatado kaj intervenado rilate Hispanujon tute fiaskis.

Oni kredas tute prave, ke spite la Anglo - Itala pakto la faŝismo daŭrigos sian luktadon kontraŭ la intereso de demokratio. La libereco de maroj estiĝis el afero politika afero de malkaŝa danĝero. La pirata faŝista militŝiparo ne timas plu la kuniĝintan Franco - Anglan ŝiparon.

Ni komprenas la grandan malkvietecon de ĉiuj landoj pro la elvoko de tiu afero. Sed la ĉefafero estas, ke ni troviĝas antaŭ unu bando de marrabistoj, kiuj minacas la interesojn kaj la vivojn de pacemajn hispanaj civitanoj. Anglujo kiu ne povis eviti la malaperigon de Abesinujo es-

to 2/

nun senpova kontraŭ tiu nova danĝero. Ĉi tie estas denove la sama politiko aplikebla - nur la rezultoj estiĝos certe tute aliaj!

La hispana problemo alarmis ĉiujn liberemajn homojn kaj alvokis la tutan internacian proletaron sur la postenon. Nia batalo estiĝis nondproblememo. Nenia demokratio, povas esti pro nia batalo neinteresiĝinta. La timo de francaj kaj anglaj politikistoj estas por klara; sed en tiu momento decas neniu dubo, ĉu kontraŭstari al la faŝista pirataro, aŭ ĉis fino pere!

(Laŭ "Solidaridad Obrera" anarĥosind)

Germanujo serĉas militon.

Sekvante la antaŭdefinitan planon de provokado, Germanujo adresis ultimaton al la Hispana Respubliko donante al ĝi tritagan templimon por redoni la militmaterialon de la germana ŝipo "Palos".

Oni ĵus anoncis oficiale, ke ke la komandanto de la germana krosŝipo "Koenigsberg" sekvante instrukciojn ricevitaĵn el Berlino, adresis per radio ultimaton al la Valencia registaro, al kiu li komunikas, ke se en 3 - taga templimo, kiu finiĝos la 8 - an de nuna monato, je difinita horo, ne estos redonita la ŝarĝo de germana ŝipo "Palos", konfiskita en Bilbao kaj la hispana pasaĝero de la nomita ŝipo, arestita ankaŭ en tiu urbo, la hispanaj komercaj ŝipoj kaptitaj de germanaj militŝipoj estos elvendataj kun ilia ŝarĝo kaj ĝia valoro estos liverita al la registaro de generalo Franco, rekonita de la germana registaro.

Oni aldonas, ke se finiĝos la fiksita templimo kaj la germanaj postuloj ne estos atentitaj, Germanujo adeptos aliajn energiajn mezurojn de revenĝo.

KATALUNA PREZIDENTO LUIS COMPAÑYS PRI RELIGIODEBATO.

- Ni ne estas kontraŭ sed ni estas kontraŭ tiuj, kiuj de Krista religio faris unu komercaferon. La popolo konas la pastrojn nur de geedzigoj kaj enterigoj, sed ne plie. La plejmulto de eklezio el nia lando, estis nenio alia ol niaj oficiroj de la armco - unu kasto de privilegiuloj kiuj enmiksinte sin en politikaj aferoj de la lando kaŭzis la dispartigaĵon de la hispana popolo.

La 19-an de julio estis la preĝejoj ŝanĝitaj en fortikaĵoj; kun en ili konservitaj armiloj la preĝejoj servas kiel la defendbazo por faŝistoj kaj militistoj.

Tiuj pastroj, faŝistoj kaj oficiroj estis ribelintoj, ili estis militantaj do estis ankaŭ kiel militantaj traktataj.

Por la plej sensignifa kompenso, inventisto estis preta vendi sian ĉirvivon verkonkaj eksperimentajn klopodojn, rezignante tiel la rajton direkti sian propran produktivan laboron.

Ni povas gratuli ĉiujn teknikistojn, kiuj vivas sub la nuna revolucia ŝanĝo en Hispanujo. Ilin tendas multajn surprizojn. Ekzistas multaj planoj en perspektivo por konstrui laboron en la nova Hispanujo. La teknikistoj ludas gravan rolon en la konstruo de la nova socio. Ilia kunlaborado estas necesa kaj oni jam faras projektojn, en kiuj efekteviĝos baldaŭ ilia agameco. Oni havigos al la teknikistoj ĉiujn faciligaĵojn kaj kunlaboron per la organizitaj sindikatoj kun la celo, ke ili povu dediĉi sian teknikan scion al la direktado de la proletaj industrioj, je kies rezultoj ĉi tiu kontribuol la progresado la komunumo kaj la ĝenerala bonfarto estus efektevigita.

/Fino sur paĝo dua/.

LA ORGANIZO DE INTERNACIA ESPERANTO - KOLONO.

INTERESA INTERVJUO KUN OWADJA KUPPERMAN EN "LAS NOTICIAS"

En la Barcelona tagĵurnalo "Las Noticias" aperis interesa intervjuo kun la nederlanda ĵurnalistino Owadja Kupperman el Amsterdamo sub la titolo "Germanujo aĉetas en la borsoj de Parizo kaj Londono la hispanajn akciojn por elvoki depresion, kio montras la necertecon de Germanujo pri la venko de hispana faŝismo."

Kupperman, ĵurnalistino kaj konata esperantisto faris al ni kelkajn deklarojn, kiujn ni konsideras tre interesaj, ĉar ili ŝajnas al ni rezulto el inteligenta kaj objektiva vido pri tio, kio okazas en la mondo rilate al la okazintaĵoj en Hispanujo.

- Mi venis al via lando - diris al mi Kupperman - pli ol ŝerĉi temojn de informado, por helpi la respublikon kaj meti min je dispono de la laŭleĝa registaro.

Mi povis rimarki, ke la milito ne nur estas farata ĉi tie, sed ankaŭ en la eksterlando - kaj tre intense - kvankam ne per la armiloj, sed sur la tereno de la diskutado kaj Preso.

Ekster Hispanujo formiĝis tri frontoj; unu tiu de la kapitalistoj kaj faŝistaj elementoj, alia, tiu de la laboristoj kaj demokrataj elementoj kaj la tria, tiu de la neŭtrala amaso centra. Por logi al si tiun lastan, la aliaj du frontoj faras faras ĉiujn klopodojn. Ĉiu fronto utiligas la malsamajn rimedojn de propogando. La faŝistoj uzas multajn mensogojn kontraŭ la Respubliko, kaj eĉ en liaj preĝejoj mem, anstataŭ preĝi al Dio, ili krueblas kalumniante la Hispanan Respublikon.

Kvankam oni faras multajn klopodojn, nia propogando ne havis ĝis nun la dezirindan efikon. Kiam la faŝistoj uzas ĉiujn rimedojn je sia dispono, ni ankaŭ devas fari la saman. Mi kredas, ke unu el la plej taŭgaj rimedoj estas la uzado de Esperanto.

La forto de Esperanto estas granda, ĉar ĝi estas internacia movado enkalkulanta kelkajn milionoj da adeptoj kaj multajn pli da simpatiantoj. Esperanto pro sia internacia ideologio, estas kontraŭa al faŝismo, kiel tion pruvas la fakto montranta ĝian gravecon, ke en Germanujo kaj Portugalujo oni malpermesis la esperantistajn asociojn kaj malliberigis multajn esperantistojn.

La ĉefa celo de mia vojaĝo al Hispanujo estas starigi grandskalan utiligadon de ĉi tiu propogandrimedo, kun la celo mobilizi la tutmondan Esperantistaron por la formado de Internacia Esperanto - Kolono kaj ankaŭ la starigo de centra Propaganda oficejo, kiu zorgos fondi esperantistajn komitatojn de Helpo al Hispanujo, kiuj kunlaboros kun la ĝeneralaj komitatoj jam establizitaj, por kontribui per ĉi tiu propogando, atingi la moralan kaj materialan helpon por la Respubliko per la sendo de mono, medikamentoj ktp. kaj la eventuala rifuĝo de hispanaj infanoj en eksterlando.

Pri ĉio ĉi mi jam parolis kun la Katalunaj aŭtoritatoj, speciale al la ministrojn de defendo, Socia Helpo kaj la Komisararo de Propagando, kiuj aprobis ĉi tiun projekton, kaj eĉ tiu lasta promesis meti je mia dispono oficejon por realigi tiun entreprenon.

Mi intencas baldaŭ iri al Albacete por paroli kun la respondeculoj de Internacia Brigado, kiuj ankaŭ promesis al mi sian apogon. Baldaŭ mi foriros al Valencio, traŭrante al Albacete, por meti min en rilato kun la aŭtoritatoj de la Respubliko, por kiuj mi havas leterojn rekomendajn de diversa aŭtoritatuloj, kaj por rilatiĝi kun la Valenciaj esperantistoj, kun kiuj mi kunlaboros en la publikigo de la esperantista gazeto "Popola Fronto", peranta en tiu orienta ĉefurbo.

La realigota propogando estos farita per la Preso, la radio kaj Vesperkunvenoj dediĉataj al Hispanujo en la demokrataj landoj de Eŭropo. Estos organizitaj ankaŭ ĵurnalistaj konferencoj, utiligante Esperanton kaj la tradukon al la lingvo de la respektiva lando fare de esperantistoj en diversaj landoj, eble eĉ en Sovet Unio. Mi estas invetita de S-ro Emil

/N-ro 2/

Berol, ĉefo de la radio-stacio Lyon - Dua, por okazigi la unuan el tiuj hispanaj vesperkunvenoj en la nomita urbo.

Ĝis nun la propogando farita de la Respublika Registaro ne ĉirkaŭprenis ĉiujn branĉojn de propogando, post semado oni devas rikolti la fruktojn....

Jen, ĉio kio spontane diris al ni Kupperman. Poste ni demandis al li kiu estas la ĝenerala opinio pri la hispana revolucia movado por defendo kontraŭ faŝista atako.

- Tio, kio okazas en Hispanujo - respondis al ni Kupperman - estas unika en la tuta monda historio. Estas la unua fojo kiam la proletaro unuiĝis kontraŭ la faŝismo, starigante unu demokratan fronton, la Popolan Fronton. "La trulo de faŝismo en Germanujo, Aŭstrujo kaj Portugalujo, Italujo ktp. kuraĝiĝis la kapitalistojn por ribeli kontraŭ la leĝa respublika registaro, kaj ne nur kuraĝiĝis ilin, sed la materiala helpo de Germanujo kaj Italujo faciligis la disvolvon de iliaj planoj.

"La neŭtrala amaso en ĉiuj landoj estas tre influata de la diversaj propogandoj faritaj. En Francujo la opinio favoras precipe la Popolan Fronton, en Nederlando pli al la Faŝismo, en aliaj landoj ĝi restas pli ol pli neŭtrala, okz. en Svisujo, kvankam la katolikoj inklinas al faŝismo. Sed ĉi tiu restas la afero de propogando. Se ĉi tiun ni havos perfekte organizita, ni havos favora al ni eĉ la tutan katolikan amason.

"Ni havas la superfluan de leĝaj argumentoj por efike organizi nian propogandon. Ni povas riproĉi la francan Popolan Fronton pro la neplenumo de la 1935-na pakto, laŭ kiu la franca registaro sin devigis apogi ĉiu momente la Hispanan Respublikon. Ni povas rememorigi la Ligon de Nacioj, ke unu el ĝiaj bazaj principoj estas apogi kaj defendi la leĝajn registarojn; aliparte, ĉar Marokko estas protektorato kaj ne kolonio, ĝia teritorio apartenas al la Ligo de Nacioj kaj Franco ne rajtas rekruti marokanojn por batali kontraŭ la hispana registaro.

"Oni povas rememorigi, ke la Laval - registarofiaskis antaŭ la publika opinio, ĉar ĝi ne plenumis sian devon en la afero Itala - Abesinia. Laval povis konstati, ke la paktoj kun la faŝistaj ŝtatoj estas sen deviga valoro. Blum, malgraŭ ke li tre bone scias tion, apogis la neintervenon, konsciante, estas sabotita de la faŝistaj ŝtatoj.

(Ke la kontrakto

"Germanujo aĉetas sur la borsoj de Berlino kaj Londonohispanajn akciojn, por kaŭzi la depresion, kio montras, ke ĝi ne havas la konfidon je la venko de la faŝismo en Hispanujo. Estas ankaŭ necese detruiri la eraron, ke la hispana milito estas la mondmilito, miskompreno, kiu provokis la timon de Francujo kaj Anglujo, instigante ilin ne helpi la Respublikon.

"Mussolini helpas Franco'n, ĉar li esperas devigi Francujon kaj Anglujon, per la triumfo de faŝista generalo, ke ili rekonu ĝian pretenditan regupovon super Abesinujo. Hitler vidas sin devigata helpi al Italujo en la afero hispana, ĉar Mussolini konsentis pri la kontrakto inter Germanujo kaj Aŭstrujo. Aliparte Germanujo volas havi la vojon libera al la oriento por havi Francujon en ŝako, kio pravas, ke la monda milito ne komencis nek komencos en Hispanujo. La ĵusa kontrakto inter Germanujo kaj Japanujo klare montras, ke la punkto, kiun la internacia faŝismo volas vundi estas U.S.S.R. Kompreneble, ke la malkuraĝo de Blum kuraĝiĝis Germanujon ŝanĝi sian taktikon kaj trairi al malkaŝa forrabo de hispana lando, kies sekvoj povas momente prokrasti la sanktan militon" kontraŭ la komunismo kaj satigi Germanujon kun Hispana lando, pro la neplenumo de devoj flanke de la Ligo de Nacioj kaj flanke de ĉiuj demokrataj popoloj.

"Tiu alianco de faŝistaj ŝtatoj kontraŭ la hispana popolo, tamen povas esti facile venkita, se la demokrataj landoj ĉesos tiun hontan embargon kaj plenumos siajn internaciajn devojn. Pro kio timo por mondmilito, oni jam scias tre bone, ke Hitler fiksas la lokon kie ekbrilos la torĉo de mondmilito, ĝi ne estas Hispanujo, sed ĝi estas Ĉeĥoslovakujo.

"Tiu potenca pravo nin apoganta kaj la justeco de niaj pretendoj devas instigi nin igi Francujon kaj Anglujon nin helpi. Jen kial estas necese organizi propogandon vastan kaj efikan per ĉiuj de ni disponeblaj rimedoj.